

DYREKTOR GENERALNY
WYŻSZEGO URZĘDU GÓRNICZEGO

Krystyna Samek-Skwara

Katowice, dnia 11 listopada 2024 r.

Pan

Witold Mucha

Przewodniczący

Związku Zawodowego „KADRA”

Pracowników Urzędów Górniczych

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 października 2024 r. informuję, że zgodnie z art. 66 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) pracownik ma prawo m.in. do określonych w ustawie dni wolnych od pracy. Spełnieniem nałożonego w art. 66 ust. 2 Konstytucji RP na ustawodawcę obowiązku jest ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920). Ma ona charakter autonomiczny i wyłączny¹. Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu z dnia 3 marca 2008 r., II OZ 182/08, LEX nr 1043557, wskazał, że dniami wolnymi od pracy są dni wymienione enumeratywnie w art. 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy. Nie są natomiast dniami uznawanymi za ustawowo wolne od pracy dni, które są wolne od pracy dodatkowo, przewidziane przepisami w kodeksie pracy lub przepisami pozakodeksowymi.

Zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 409) Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia:

- 1) określa sposób organizacji przez dyrektorów generalnych urzędów czasu pracy urzędów, w tym ustalania rozkładów czasu pracy oraz wyznaczania dni, w które wykonuje się pracę w zamian za dni wolne, o których mowa w pkt 3,

¹ J. Rumian, 2. *Struktura przepisów regulujących pracę w niedziele i święta* [w:] *Praca w niedziele i święta*, Warszawa 2024.

- 2) wyznacza dla członków korpusu służby cywilnej dni wolne od pracy z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy, o którym mowa w art. 130 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy,
- 3) może wyznaczać dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w poszczególnych urzędach jednakowe lub różne dni wolne od pracy podlegające odpracowaniu

- biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawnego wykonywania zadań, w tym obsługi interesantów, a także zróżnicowany charakter zadań wykonywanych w urzędach.

Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 1 zarządzenia nr 525 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2023 r. w sprawie sposobu organizacji czasu pracy urzędów (M. P. z 2023 r. poz. 1189) dyrektor generalny urzędu ustala czas pracy urzędu, w tym rozkład czasu pracy członków korpusu służby cywilnej, w taki sposób, aby praca w urzędzie była wykonywana od poniedziałku do piątku, nieprzerwanie przez 8 godzin każdego dnia.

Natomiast zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia:

1. W przypadku wyznaczenia dla danego urzędu przez Prezesa Rady Ministrów dnia wolnego od pracy podlegającego odpracowaniu na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej dyrektor generalny urzędu wyznacza dzień, w którym wykonuje się pracę w zamian za dzień wolny, sobotę przypadającą w tym samym okresie rozliczeniowym co wyznaczony dzień wolny lub w następnym okresie rozliczeniowym.
2. Dyrektor generalny urzędu niezwłocznie informuje członków korpusu służby cywilnej oraz interesantów o wyznaczeniu dnia wolnego od pracy podlegającego odpracowaniu w sposób przyjęty w danym urzędzie.
3. Dyrektor generalny urzędu informuje członków korpusu służby cywilnej oraz interesantów o wyznaczeniu soboty dniem, w którym wykonuje się pracę w zamian za dzień wolny, z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem, w sposób przyjęty w danym urzędzie.

Kwestię uprawnień związanych z Dniem Górnika pracowników inspekcyjno-technicznych zatrudnionych w urzędach górniczych reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie uprawnień szczególnych przysługujących

niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2548). Zgodnie z § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia przysługują im:

- 1) dzień wolny od pracy;
- 2) nagroda w wysokości jednodniowego wynagrodzenia obliczonego jak za urlop wypoczynkowy.

Należy zauważyć, że tożsame uprawnienia dla ww. grupy pracowników wynikały z aktów wykonawczych wydanych na podstawie wcześniejszych ustaw o służbie cywilnej.

W 2021 r. powyższymi uprawnieniami zostali również objęci pracownicy inspekcyjno-techniczni niebędący członkami korpusu służby cywilnej, na podstawie aktów wewnątrzzakładowych. Mianowicie:

- 1) § 50a Regulaminu pracy Wyższego Urzędu Górniczego stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 10 Dyrektora Generalnego Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy Wyższego Urzędu Górniczego (Dz. Urz. WUG z 2022 r. poz. 94 z późn. zm.), dodanego przez § 1 pkt 1 zarządzenia nr 24 z dnia 15 listopada 2021 r. (Dz. Urz. WUG z 2021 r. poz. 135) zmieniającego niniejsze zarządzenie z dniem 30 listopada 2021 r.,
- 2) § 51a Regulaminu pracy okręgowych urzędów górniczych stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 20 Dyrektora Generalnego Wyższego Urzędu Górniczego z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy okręgowych urzędów górniczych (Dz. Urz. WUG z 2022 r. poz. 95 z późn. zm.), dodanego przez § 1 pkt 1 zarządzenia nr 58 z dnia 16 listopada 2021 r. (Dz. Urz. WUG z 2021 r. poz. 137) zmieniającego niniejsze zarządzenie z dniem 1 grudnia 2021 r.

Analizując powyższe przepisy należy stwierdzić, że ustawodawca świadomie uregulował pewne uprawnienia konkretnych grup pracowników zatrudnionych w służbie cywilnej, różnicując je. Podstawą tego jest art. 101 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym Prezes Rady Ministrów, mając na względzie szczególny charakter wykonywanych zadań i warunki ich wykonywania, może określać, w drodze rozporządzenia:

- 1) uprawnienia szczególne w zakresie płac i innych świadczeń przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej oraz zasady przyznawania tych świadczeń i ich wysokość,

2) inne dodatki do wynagrodzenia niż przewidziane w ustawie

- jeżeli te świadczenia i dodatki były przewidziane w przepisach obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy.

Przepisy obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej (również poprzednich aktów uchylonych), tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa - Karta górnika (Dz. U. z 1982 r. Nr 2, poz. 13 z późn. zm.), obejmowało swoją regulacją tylko pracowników inspekcyjno-technicznym urzędów górniczych (§ 2 ust. 2 pkt 1). W związku z powyższym Prezes Rady Ministrów tylko tę grupę uwzględnił w treści rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie uprawnień szczególnych przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej, przyznając im z tytułu Dnia Górnika w § 7 ust. 1 prawo do:

1) dnia wolnego od pracy;

2) nagrody w wysokości jednodniowego wynagrodzenia obliczonego jak za urlop wypoczynkowy.

Zatem w niniejszej sprawie nie dochodzi do naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu wynikającej z art. 18^{3a} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.).

Reasumując, **tylko Prezes Rady Ministrów** w drodze zarządzenia może wyznaczać dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w poszczególnych urzędach jednakowe lub różne dni wolne od pracy podlegające odpracowaniu, biorąc pod uwagę potrzeby zapewnienia sprawnego wykonywania zadań, w tym obsługi interesantów, a także zróżnicowany charakter zadań wykonywanych w urzędach (art. 97 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej). Natomiast uprawnieniem dyrektora generalnego urzędu jest wyznaczenie dnia, w którym wykonuje się pracę w zamian za dzień wolny, tj. sobotę przypadającą w tym samym okresie rozliczeniowym co wyznaczony dzień wolny lub w następnym okresie rozliczeniowym (§ 5 zarządzenia nr 525 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2023 r. w sprawie sposobu organizacji czasu pracy urzędów).

DYREKTOR GENERALNY

Kryszyna Szanek-Skwara